

Братя Грим
Русалката

Живял някога един мелничар, който бил много богат. Ала един ден го сполетяло нещастие – от ден на ден парите му започнали да се стопяват. Накрая му останала само мелницата. Мъка свила сърцето на мелничаря и когато след работа си лягал, не можел да намери покой по цяла нощ.

Една сутрин станал много рано и излязъл да се разходи. Когато минавал по воденичния яз, слънцето вече изпращало първите си лъчи. Изведнъж той чул странен шум в езерото. Обърнал се и видял една прелестна девойка, която бавно излязла от водата. Дългите ѝ коси се спускали по цялото ѝ тяло. Мелничарят разбрал, че това е русалка и много се изплашил. Понечил да си тръгне, но прекрасното създание го повикало с кротък глас и го попитало защо е толкова тъжен. Мелничарят просто онемял, но като я чул, че говори така нежно, надвил страха си и ѝ разказал как от богат човек станал последен бедняк.

– Успокой се – казала русалката, – аз ще те направя по-богат и пощастлив, но трябва да ми обещаеш, че ще ми дадеш онова, което в този миг е най-младо в твоя дом.

„Какво може да бъде това освен някое новородено кученце или котенце?“ – помислил си мелничарят и се съгласил. Русалката се гмурнала във водата, а той тръгнал весело към дома си. Още не бил стигнал, когато прислужницата изтичала и му казала, че жена му току-що е родила момченце.

Мелничарят спрял като поразен от гръм, защото разбрал, че лукавата русалка е знаела това и го е измамил. Приближил се с наведена глава до леглото на жена си.

– Защо не се радваш на хубавото ни детенце? – попитала тя.

Тогава той ѝ разказал какво се било случило при езерото и какво обещание дал на русалката.

– Защо ми е щастие, защо ми е богатство – извикал той, – щом ще загубя детето си? Но нищо не мога да направя.

А в това време парите като че ли сами идвали при него. Богатството му станало много по-голямо от преди. Ала мелничарят не се радвал, защото не забравял за обещанието, което дал на русалката. След време той казал на сина си:

– Пази се! Ако само докоснеш водата в езерото, от нея ще се протегне една ръка, ще те сграбчи и ще те повлече към дъното.

Минали години, но русалката не се появила нито веднъж. Момчето растяло и станало красив юноша. И понеже умеело добре да ловува, най-богатият човек в селото го взел на служба при себе си. В селото

живеела хубава девойка. Синът на мелничаря я харесал и скоро се оженил за нея, а за сватбата господарят им подарил малка къща. Двамата много се обичали и живеели спокойно и щастливо.

Веднъж ловецът отишъл на лов в гората и подгонил една сърна. Преследвал я дълго, но накрая я издебнал и я застрелял. После одрал кожата ѝ, извадил вътрешностите и отишъл на брега на езерото, за да си измие ръцете. Ала щом ги натопил във водата, русалката изплувала, обвила ръцете си около шията му и бързо го понесла към дълбините.

Когато се стъмнило и ловецът не се върнал вкъщи, страх свил сърцето на жена му. Тя тръгнала да го търси и понеже той често ѝ споменавал, че трябва да се пази от русалката, веднага се досетила какво се е случило. Отишла на брега на езерото и като видяла ловната чанта на мъжа си, разбрала, че го е сполетяло нещастие. Разплакала се, започнала да вика любимия си съпруг, но всичко било напразно. Клетата жена цяла нощ обикаляла около езерото, накрая силите я напуснали, тя рухнала на земята и дълбоко заспала. Сънувала странен сън: как се катери по големи отломъци от скали, как тръни разраняват краката ѝ и вятър брули лицето ѝ. После пред очите ѝ се разкрила друга гледка: небето било синьо, въздухът бил свеж и сред зелена, изпъстрена с цветя поляна стояла спретната къща. Младата жена отишла до къщата, отворила вратата и видяла вътре беловласа старица, която приветливо ѝ кимнала с глава. В този миг клетата жена се събудила. Слънцето греело, лек ветрец разклащал клоните на дърветата. Тогава тя решила да превърне съня си в действителност. Всичко станало така, както било в съня ѝ.

Когато стигнала до къщата и влязла вътре, старицата се усмихнала и каза:

– Сигурно си преживяла голямо нещастие, щом идваш при мен.

Младата жена разказала със сълзи на очи за ужасната участ на любимия ѝ съпруг.

– Успокой се – казала старицата, – аз ще ти помогна. Вземи този златен гребен. Когато настъпи пълнолуние, ще отидеш на брега на езерото, ще седнеш и ще започнеш да решиш косите си с него. Когато свършиш, остави го на брега и ще видиш какво ще стане.

Жената се върнала при езерото и започнала да чака пълнолунието. Най-сетне светлият кръг се появил на небосклona. Тя извадила гребена и започнала да реши дългите си черни коси, а после го оставила на самия край на брега, съвсем близо до водата. Не минало много време и ето че от дълбините се разнесло страшно бучене. Вдигнала се огромна вълна, разляла се по брега и отнесла гребена. После водната повърхност се

разделила на две и се показала главата на ловеца. Той нищо не казал, само погледнал жена си с тъжни очи. В същия миг дошла втора вълна и заляла главата на ловеца. Всичко утихнало, езерото станало гладко като огледало и само ликът на луната блестял във водата.

Младата жена се върнала безутешна вкъщи, легнала и заспала дълбоко. Ала в съня си отново видяла беловласата старица. Когато на сутринта се събудила, тръгнала на път и скоро стигнала до нейната къща. Разкрила мъката си, а старицата ѝ дала един златен кавал и казала:

– Чакай до пълнолуние. Тогава ще вземеш този кавал, ще седнеш на брега на езерото и ще изсвириш някоя хубава песен. Като свършиш, остави кавала на пясъка и гледай какво ще се случи.

Жената направила така, както ѝ казала старицата. Щом оставила кавала на брега, от дълбините се разнесло страшно бучене, вдигнала се огромна вълна, разляла се по брега и отнесла кавала. След това водата се разделила и на повърхността се показала не само главата на ловеца, но и половината му тяло. Той протегнал с копнеж ръце към жена си, но дошла втора вълна, заляла го и го понесла към дъното.

Мъка изпълнила сърцето на жената, но сънят ѝ за трети път я завел в къщата на старицата. Тя я утешила и ѝ дала едно златно вретено.

– Почакай до пълнолуние – казала старицата. – Ще вземеш вретеното, ще седнеш на брега на езерото и ще започнеш да предеш. После ще го оставиш близо до водата и ще видиш какво ще стане.

Настъпило пълнолуние. Младата жена отишла при езерото, седнала и започнала да преде. Ала щом оставила вретеното на брега, вдигнала се огромна вълна и го отнесла. Водната повърхност се разтворила и ловецът се появил целият. Скочил бързо на брега, уловил жена си за ръка и двамата побягнали. Но едва се били отдалечили, когато езерото се надигнало със страшно бучене и излязло от бреговете. Водата се носела със страховтна сила след бегълците. Тогава жената призовала на помощ старицата и тя веднага ги превърнала в жаби. После водната стихия ги разделила далеч един от друг.

Щом водата се отдръпнала, двамата отново възвърнали човешкия си образ, но никой от тях не знаел какво е станало с другия. Разделяли ги високи планини и дълбоки долини. А за да си изкарват прехраната, трябвало да пасат овце. Години наред те обикаляли със стадата си, разкъсвани от горест и копнеж.

Ала веднъж през пролетта ловецът съзрял стадо овце на далечен планински склон и подкарал овцете си натам. Когато приближил, видял една жена, която пасяла стадото. Това била жена му, но той не я познал.

Но въпреки това двамата се зарадвали, че вече няма да се чувстват толкова самотни.

Една вечер, когато изгряла луната, ловецът извадил от торбата си кавал и започнал да свири хубава, но много тъжна мелодия. Като свършил, видял, че жената плаче.

– Защо плачеш? – попитал я той.

– Ах – отговорила жената, – някога, в една прекрасна лунна нощ като тази свирех същата мелодия на кавал и тогава главата на моя любим се появи над водата на езерото.

Ловецът я погледнал внимателно, познал я и я прегърнал. Тя също го познала, целунала го и от този ден нататък двамата заживели щастливо до края на живота си.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm
Die Wassernixe

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки
Превод – Димитър Стоев
Илюстрации – Антония Дончева
Редактор – Петя Дочева
Технически редактор – Иван Додов
Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2496>]